

Slovenské Folklórne festivaly :)

Množstvo folklórnych kolektívov a jednotlivcov z oblasti tanca, hudby, spevu i ľudovej slovesnosti v rôznych vekových kategóriách prezentuje svoju činnosť v rámci početných lokálnych, regionálnych, celoštátnych i medzinárodných folklórnych festivalov, ktoré sa každoročne konajú v rámci celého Slovenska. Okrem umeleckých predstavení bývajú často sprevádzané aj ukázkami, resp. predajom tradičných remeselných výrobkov.

K najznámejším folklórnym festivalom na Slovensku patrí **Folklórny festival Východná, Medzinárodný folklórny festival Myjava** a **Folklórne slávnosti pod Poľanou v Detve**, ktoré sa realizujú pod záštitou medzinárodnej organizácie C.I.O.F.F. Každoročne na každom z nich účinkuje viac ako 1000 účastníkov zo Slovenska i zahraničia.

Festival vo Východnej patrí k najstarším a najväčším festivalom na Slovensku. Realizuje sa v novovybudovanom areáli s dvoma amfiteátromi. Dominantu areálu tvorí 28 m vysoká vyhladková veža Májka, z ktorej možno vidieť krásnu panorámu Vysokých, Západných, ako aj Nízkych Tatier.

Medzinárodný festival Myjava ponúka okrem programov v amfiteátri svojim návštevníkom aj množstvo sprievodných nescénických programov (napr. kuchyne starých materí, koštovka páleného, tvorivé dielne pre deti, folklórna škola a i.), realizovaných v novovybudovanom festivalovom mestečku MY-A-VY.

Folklórne slávnosti pod Poľanou v Detve prinášajú v rámci festivalovej dramaturgie okrem vystúpení domácich interpretov aj prezentáciu folklórnych kolektívov Slovákov žijúcich v zahraničí. Súčasťou slávností je aj súťaž o Cenu Ladislava Lenga vo výrobe tradičných hudobných nástrojov Instrumentum excellens.

Ďalším obľúbeným a bohato navštevovaným festivalom, ktorý výrazne presahuje hranice regiónu, je **Hontianska paráda v Hrušove**. Festival je podujatím, na ktorého originálnom kolorite sa podieľa celá obec. Okrem scénických programov návštevník môže poznávať tradičné roľnícke práce na hrušovských lazoch vrátane možnosti zapojiť sa do činností ako kosenie a mlátenie obilia, pečenie chleba alebo pálenie dreveného uhlia. V miestnych dvoroch a pivniciach zároveň možno spoznať a ochutnať aj tradičné gastronomické špeciality.

Neopakovateľný zážitok prináša aj návšteva **Podroháčskych folklórnych slávností v Zuberci-Brestovej**, ktorých atmosféru dotvára prekrásna scenéria Múzea oravskej dediny.

V neďalekej obci Terchová – rodisku legendárneho zbojníka Juraja Jánošíka, sa konajú **Jánošíkove dni v Terchovej**. Pre programovú štruktúru terchovského festivalu sú charakteristické aj hostovania osobností a skupín nefolklórneho žánru.

K väčším festivalom možno zaradiť aj **Horehronské dni spevu a tanca**, ktoré majú za sebou polstoročie existencie a festival **Cassovia Folkfest v Košiciach**.

Dejiskom **Festivalu ľudovej kultúry Koliesko** je gemerská obec Kokava nad Rimavicou. Zaujímavosťou festivalu sú Ozveny večera z vrchov a dolín – hudobné prezentácie znejúce z balkónov a striech domov na námestí, ako aj večerné zábavy realizované v rámci tematických dvorov.

Komornejšiu atmosféru ponúkajú početné regionálne a lokálne festivaly, ktoré prebiehajú v rámci celého Slovenska najmä v období letných mesiacov (napríklad **Folklórne slávnosti pod Kráľovou hoľou v Liptovskej Tepličke**, **Šarišské slávnosti piesní a tancov v Raslaviciach**, **Abovské folklórne slávnosti Euro Folk Rozhanovce**, **Spišské folklórne slávnosti**, **Gemerský folklórny festival v Rejdovej**, **Medzinárodný novohradský folklórny festival**, **Festival Pri Trenčianskej bráne**, **Trnavská brána**, **Dubnický folklórny festival** spojený so súťažou humorne ladených choreografií o Cenu Mikuláša Senku a i.)

Osobitné miesto medzi festivalmi patrí súťažným medzinárodným festivalom vysokoškolských folklórnych súborov – **Akademická Nitra a Akademický Zvolen**, ktoré sa každoročne striedajú. K festivalom zameraným na prezentáciu čisto detských folklórnych súborov patrí **Medzinárodný festival detských folklórnych súborov v Bratislave** organizovaný Cechom detských folklórnych súborov a **Detský folklórny festival Pod Likavským hradom** spájaný v dvojročnej frekvencii so súťažnou prehliadkou choreografií detských folklórnych kolektívov. Samostatnú kategóriu tvorí festival košických folklórnych súborov – **Košické folklórne dni**, v rámci ktorého sa okrem umeleckých programov realizuje súťaž mladých choreografov, súťaž ľudových hudieb, ako aj súťaž tanečných schopností párov a družstiev a **Bystrická Haravara v Banskej Bystrici**.

K významným festivalom s tematikou tradičnej ľudovej kultúry patrí aj podujatie **Európske ľudové remeslo v Kežmarku – ELRO**, prezentujúce ľudových výrobcov a remeselníkov zo Slovenska i z rôznych krajín Európy. Možnosť ukázať svoju zručnosť dostávajú aj žiaci domácich a zahraničných umeleckých stredných škôl. Jednotliví výrobcovia predvádzajú svoje majstrovstvo priamo pred očami návštevníkov, ktorí majú možnosť vyskúšať si jednotlivé remeselné techniky. Každý ročník festivalu sa nesie v znamení niektorého z cechov, ktoré kedysi v Kežmarku existovali. Ústredie ľudovej umeleckej výroby organizuje v Bratislave pravidelne od roku 1990 festival tradičnej výroby a remesiel **Dni majstrov ÚĽUV**.

Festival je aj príležitosťou na udeľovanie čestných titulov Majster ľudovej umeleckej výroby. ÚĽUV v Bratislave je

zároveň vyhlasovateľom verejnej výtvarno-remeselnej súťaže Kruhy na vode, ktorá je zameraná na remeslo otvorené a priateľské dizajnu. Vyhlasovateľ ňou chce stimulovať vznik nových diel a oceňovať a propagovať vynikajúce produkty umeleckého remesla, úžitkového umenia a dizajnu.

Na Slovensku sa každoročne realizuje aj viacero celoštátnych postupových súťaží a prehliadok z rôznych oblastí folklorizmu. Ich vyhlasovateľom a odborným metodickým garantom je Národné osvetové centrum. Na celoštátne kolá sa postupuje na základe predchádzajúcich regionálnych a krajských výberových kôl, ktoré organizujú kultúrne inštitúcie (osvetové strediská) pôsobiace v jednotlivých regiónoch a krajoch. K uvedeným súťažiam a prehliadkam patrí **Celoštátna postupová súťaž a prehliadka detských folklórnych súborov, Celoštátna súťaž choreografií folklórnych súborov, Šaffova ostroha – prehliadka sólistov tanečníkov v ľudovom tanci, Celoštátna súťaž programových blokov folklórnych súborov, Nositelia tradícií – celoštátna prehliadka folklórnych skupín, Celoštátna prehliadka detských ľudových hudieb, speváckych skupín, sólistov, spevákov, inštrumentalistov hudobného folklóru, Celoštátna súťažná prehliadka tvorivých choreografií, Celoštátna prehliadka malých dychových hudieb**. Jednotlivé súťaže a prehliadky majú viacročnú periodicitu. Z inožánrových festivalov, ktorých stabilnou súčasťou sa stala i tradičná hudba a tanec patrí napr. festival **Pohoda v Trenčíne**. Samostatná scéna **NAY Tanečný dom**, ktorá je jeho súčasťou od roku 2006, okrem hudobnej produkcie atraktívnou a prístupnou formou propaguje a sprístupňuje tradičné ľudové tance Slovenska i tance iných etníc a kultúr pod vedením významných slovenských i zahraničných osobností profesionálneho tanečného života.

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- <https://profil.kultury.sk/sk/folklorne-festivaly/>.